

Katherine Philips: Epitaph On Her Son H.P. at St. Syth's Church / Epitafium dla syna H.P. w St. Syth's Church (tł. Ela Binswanger)

Katherine Philips: Epitafium dla syna H.P. w St. Syth's Church

Cóż na tej ziemi może być pocieszeniem?
W młodości i pięknie daremne nadzieje.
Długo z naszymi mierzymy się bólami,
Wtem w jednej chwili jesteśmy pokonani.
Siedem lat bezdzietnego małżeństwa za nami,
Gdy szczęściem w naszym życiu syn się pojawił:
Tak doskonały w każdym szczególe chłopiec,
Pełen pogody, dobrego ducha powiew,
Jakby mu długi obiecywano żywot,
W mniej niż sześć tygodni wszystko się skończyło.
Zbyt wielka obietnica, umysł za wielki,
By w małym pokoiku zostać zamkniętym,
Toteż, jako godzien zamieszkania w niebie,
Tak szybko opuścił to ciasne więzienie.
Niczym od sekretnych tajemnic alchemik,
Jakby boskiej pieczęci Hermesa wierny,
I za potężnym Duchem ulecieć chcący,
Który pożyczy mu długiej dobrej nocy.
A słońce, o ile jeszcze się wytoczy,
W połowie tak wspaniałe jak Jego oczy,
Wpatrzone w dzieciątko okryte całunem,
Na wieki pochowane w porannej chmurze.

(tł. Ela Binswanger)

*

Katherine Philips: Epitaph On Her Son H.P. at St. Syth's Church

What on Earth deserves our trust?
Youth and Beauty both are dust.
Long we gathering are with pain,
What one moment calls again.
Seven years childless marriage past,
A Son, a son is born at last:
So exactly lim'd and fair,
Full of good Spirits, Meen, and Air,
As a long life promised,

Yet, in less than six weeks dead.
Too promising, too great a mind
In so small room to be confined:
Therefore, as fit in Heaven to dwell,
He quickly broke the Prison shell.
So the subtle Alchemist,
Can't with Hermes Seal resist
The powerful spirit's subtler flight,
But t'will bid him long good night.
And so the Sun if it arise
Half so glorious as his Eyes,
Like this Infant, takes a shroud,
Buried in a morning Cloud.

*

Katherine Philips (1 stycznia 1632 w Londynie - 22 czerwca 1664 tamże), znana także jako "The Matchless Orinda", "Niezrównana Orinda", była angielsko-walijską poetką, tłumaczką i pisarką. Zasłynęła jako tłumaczka Pierre'a Corneille'a, a także - już po przedwczesnej śmierci - jako poetka. Romantyk John Keats (1795-1821) cenił wysoko jej twórczość.

Była córką Johna Fowlera, prezbiteriańskiego kupca sukienego z Bucklersbury w City of London, i Katherine Oxenbridge, córki medyka. Już w dzieciństwie wykazywała się żywym umysłem i niezwykłymi zdolnościami językowymi. Po śmierci ojca trafiła do Walii wraz ze swoją ponownie zamężną matką.

W latach 1640-1645 uczęszczała do szkoły z internatem, gdzie zaczęła pisać wiersze, a także czytać i cenić francuskie romanse i sztuki komediowe. Szkoła ta znajdowała się w podlondyńskiej wtedy miejscowości Hackney (dzisiejszej dzielnicy Londynu), które w tamtym czasie było bastionem edukacji kobiet. Już wtedy Katherine zerwała z prezbiteriańskimi tradycjami swoich rodziców, zarówno w kwestiach religijnych, jak i politycznych, stając się członkiem Kościoła anglikańskiego, zagorzałą monarchistką i wielbicielek króla oraz jego polityki.

W 1647, w wieku 16 lat, poślubiła walijskiego parlamentarzystę Jamesa Philippsa. Wiek Jamesa Philippsa był długo przedmiotem sporów, ponieważ uważano, że w dniu ślubu miał 54 lata, co czyniło go o 38 lat starszym od Katherine. Jednakże odnaleziony akt ślubu zdaje się potwierdzać, że James Philipps miał 24 lata w chwili zawarcia związku małżeńskiego.

Para miała dwójkę dzieci, pierwszym dzieckiem był syn o imieniu Hector, który urodzony po latach oczekiwania na potomka, zmarł kilka tygodni po narodzinach ku rozpaczy rodziców. Został pochowany w Londynie w 1655. Śmierć Hektora stała się tematem kilku późniejszych wierszy Katherine, takich jak "Epitafium dla syna H.P. w St. Syth's Church" i "O śmierci mojego pierwszego i najdroższego dziecka". Jej córka, jak ona o imieniu Katherine (ur. 1656), wyszła za mąż za Lewisa Wogana z Pembrokeshire i miała piętnaścioro dzieci, z których przeżyło ją tylko jedno.

The Society of Friendships, Towarzystwo Przyjaciół, utworzone przez grono przyjaciół Katherine, miało swoje korzenie w neoplatońskim kulcie miłości, który został przeniesiony z kontynentu w latach 30. XVII wieku przez francuską żonę Karola I, Henriettę Marię. Członkowie Towarzystwa przyjęli pseudonimy zaczerpnięte z francuskich powieści pasterskich i dramatów kawalerskich. W Towarzystwie Katherine przedstawiła w formie dramatu ideały, ale także rzeczywistość i trudności miłości platonicznej.

W ten sposób Towarzystwo pomogło stworzyć standard literacki dla jej pokolenia, a sama Philips stała się wzorem do naśladowania dla pisarek, które poszły w jej ślady. Jej dom w parafii Cardigan w Walii stał się ośrodkiem Towarzystwa, którego członkowie zwracali się do siebie imionami pasterzy: Katherine była

Orindą, jej mąż Antenorem. Niezrównana Orinda, jak nazywali ją jej wielbiciele, była uważana za "apostołkę kobiecej przyjaźni" i powszechnie postrzegana jako wzór idealnej pisarki: cnotliwej, przyzwoitej i czystej.

W 1662 Katherine udała się do Dublinia, aby wyegzekwować roszczenia męża do niektórych ziem irlandzkich, gdy groziła ich utrata z powodu inwestycji jej zmarłego ojca w armię angielską. W Dublinie dokończyła tłumaczenie "La Mort de Pompée" ("Śmierć Pompejusza") Pierre'a Corneille'a. Premiera adaptacji odbyła się 10 lutego 1663 roku w Theatre Royal w Smock Alley w Dublinie.

Biorąc pod uwagę napiętą sytuację polityczną w Irlandii po angielskiej wojnie domowej i podboju Irlandii przez Cromwella, teatr stanowił mile widzianą odskocznnię od skomplikowanych politycznie relacji między katolikami i protestantami.

Sztuka i jej adaptacja odniosły wielki sukces zarówno w teatrze, jak i w późniejszych wydaniach książkowych. Swoim tłumaczeniem Philips wytyczyła nowe trendy: była to pierwsza rymowana wersja francuskiej tragedii w języku angielskim i pierwsza angielska sztuka napisana przez kobietę, która została wystawiona na profesjonalnej scenie.

W marcu 1664 Philips powróciła do Londynu z niemal ukończonym tłumaczeniem "Horace" ("Horacjusze") Corneille'a. W mieście szerzyła się wtedy epidemia ospy, która zabiła także 32-letnią poetkę. Philips zmarła 22 czerwca, została pochowana obok swojego synka Hektora w kościele St Benet Sherehog w City of London, który niedługo potem uległ zniszczeniu podczas wielkiego pożaru Londynu (1666) i nigdy nie został odbudowany.

Edward Phillips, siostrzeniec Johna Milтона, umieścił Katherine Phillips wyżej niż cenioną po niej Aphrę Behn i napisał w "Theatrum poetarum" (1675), spisie najważniejszych poetów wszech czasów wszystkich krajów, że była ona "najbardziej oklaskiwaną [...] poetką naszego narodu".

Katherine Philips zwano także "The English Sappho", "Angielską Safoną". W czasach współczesnych spekuluje się na temat jej orientacji seksualnej, w szczególności na temat jej relacji z niektórymi przyjaciółkami. W jej twórczości można dostrzec elementy kobiecej intymności i erotyzmu. W rzeczywistości wiele swoich wierszy napisała dla lub o swoich przyjaciółkach Anne Owen i Mary Aubrey, które nazywała odpowiednio "Lucasią" i "Rosanią". Oprócz zagadnień władzy politycznej i wyrażania poglądów rojalistycznych, wiersze Philips podejmują również tematykę przyjaźni między kobietami. Ona sama jednakże zawsze podkreślała ich platoniczny charakter i charakteryzowała ich relacje jako "spotkanie dusz".

Zachowała się seria listów, które Philips wymieniała ze swoim przyjacielem Charlesem Cotterellem między 6 grudnia 1661 a 17 maja 1664. Zostały one ponownie odkryte i opublikowane pod tytułem "Letters from Orinda to Poliarchus w latach 1705 i 1709 przez Bernarda Lintota". Listy te bardzo dobrze oddają atmosferę literacką ich kręgu.

Philips zainspirowała postać "Orindy", starszej wdowy, która jest przewrażliwiona na punkcie miłości i sama pada ofiarą miłości do kobiety, w tragedii Girolamo Grazianiego z 1671 pt. "Il Cromuele" ("Cromwell"), której akcja rozgrywa się w Anglii podczas wojny domowej.

<https://www.youtube.com/watch?v=rTQZHLb0Q1w>